

LEONIE CORNIPS

Leonie Cornips is senior-onderzoeker aan NL-Lab, Humanities Cluster (KNAW) en bijzonder hoogleraar Taalcultuur in Limburg aan de Universiteit Maastricht. In haar onderzoek richt zij zich op diertaal en in het bijzonder die van de melkkoe. Ze verricht etnografisch veldwerk in melkveehouderijen en observeert hoe koeien met elkaar en met de boer communiceren.

Het koes vertaald

Als taalkundigen doen wij onderzoek naar grammatica, meestal mensentaal, maar ook naar taal van niet-menselijke dieren zoals koeien. Je kunt je afvragen of koeien wel taal hebben. Een koe loeit als ze pijn of plezier heeft en dat is het dan toch wel? Koeien lijken niet, zoals mensen, allerlei klanken te combineren tot woorden waarmee ze zinnen kunnen bouwen. Voor mensen is taal een essentieel communicatiemiddel om een boodschap van de ene naar de andere mens over te brengen. Maar koeien communiceren zeker ook: met andere koeien, en ook met mensen en met andere diersoorten, zoals zwaluwen en katten in de stal, of buurpaarden en hazen in de wei. Als taalkundigen vragen we ons dan af hoe die niet-menselijke communicatie werkt. Of je hier dan ook van taal of grammatica kunt spreken is een moeilijke vraag. Wat we wel kunnen doen zoals in deze presentatie, is met de ogen van een taalkundige naar communicerende koeien kijken, waardoor we door deze open blik kunnen achterhalen of er iets van een grammatica te ontdekken valt. In onze presentatie laten we zien dat een koe een interactie kan openen met, een 'vraag' kan stellen aan en om 'hulp' kan vragen aan een mens.